

<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2022-2-2>

УДК 336.142.3

JEL E62, H51, H61, H72

Г. В. Возняк

доктор економічних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник відділу регіональної
фінансової політики ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: gvoznyak@gmail.com,
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-2001-0516>

В. М. Коваль

аспірант Університету банківської справи, м. Львів
e-mail: kovalv90@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-8095-5039>

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Проведено проблемно-орієнтований аналіз виконання місцевих бюджетів України в умовах російської військової агресії. Проаналізовано законодавчі ініціативи в частині реалізації бюджетного процесу на місцевому рівні. Виявлено профіцитність зведених місцевих бюджетів за п'ять місяців 2022 р. На основі проведеного аналізу серед вагомих чинників виконання планових індикаторів на базовому рівні виокремлено споживчу інфляцію, зростання надходжень від ПДФО (у тому числі через зростання виплат військовослужбовцям), розширення системи спрощеного оподаткування, скасування реверсної дотації. Акцентовано на помітному скороченні видатків місцевих бюджетів, особливо видатків розвитку, та наслідках для розвитку громад. Показано, що проблемними питаннями функціонування місцевого самоврядування сьогодні є наповнення місцевих бюджетів, здійснення видатків, соціальне забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб та інтеграція їх у нові громади. Обґрунтовано думку про доцільність збільшення видатків в умовах війни та надання пільг, урахувавши тип території (залежно від ведення бойових дій). Наголошено на потребі у вдосконаленні механізмів бюджетного вирівнювання територій.

Ключові слова: місцеві бюджети, видатки, війна, бюджетна політика, територіальна громада.

Voznyak H., Koval V. LOCAL BUDGET EXPENDITURES THROUGH THE PRISM OF THE WAR IN UKRAINE

The war in Ukraine significantly affected the financial and economic situation of communities, which affected the execution of local budgets. Therefore, the problems of improving the tools for the implementation of budget policy at the local level are being updated. The purpose of the article is to conduct a problem-oriented analysis of the current practice of executing local budgets and financing expenditures in the conditions of Russia's armed aggression in Ukraine. A problem-oriented analysis of the implementation of the local budget of Ukraine in the conditions of Russia's military aggression in Ukraine is carried out. Legislative initiatives related to the implementation of the budget process at the local level are analyzed. The surplus of consolidated local budgets for five months of 2022 is revealed. On the basis of the analysis, the following factors were singled out among the important ones for the implementation of planned indicators at the base level: consumer inflation, the growth of personal income tax (including due to the increase in payments to military personnel), the expansion of the system of simplified taxation, the cancellation of the reverse subsidy. Attention is focused on the significant reduction of local budget expenditures, especially development expenditures and the consequences for the development of communities. The article outlines the following problematic issues of the functioning of local self-government today: filling of local budgets, spending, and social support for the needs of internally displaced persons and their integration into new communities. The opinion about the expediency of increasing the expenditures in war conditions and providing benefits is substantiated taking into account the type of territory (depending on the course of hostilities). The need to improve the mechanisms of budgetary equalization of territories is emphasized.

Keywords: local budgets, expenditures, war, budgetary policy, territorial community.

Постановка проблеми. Військове вторгнення росії до невпізнання змінило українські міста, села, селища, громади, спричинило катастрофічні руйнування військових об'єктів, транспортної, енергетичної, освітньої, промислової та житлової інфраструктури, завдало значних економічних і фінансових втрат, негативні наслідки яких спостерігатимемо не лише в Україні, але і далеко за її межами. Бойові дії охопили території, на які припадала третина ВВП України. Втрати (матеріальні, фінансові, людські) є катастрофічними. Цілком

очевидно, що війна стала домінантним ризиком для вітчизняної економіки і чим довше триватиме її затягування, тим складнішою буде робота вітчизняної економіки в екстремальних умовах, а відтак і глибше її падіння та наростання потреби в допомозі. Значні потрясіння обумовили різке зниження економічної активності та доходів населення, масштабні зміни в системі державних і місцевих фінансів та, як наслідок, рекордне зростання дефіциту бюджету.

Нова реальність також відобразилась на процесах децентралізації: фінансово-економічне становище

громад суттєво різняться залежно від відстані до лінії фронту та ступеня «пошкодження» і завданих втрат воєнними діями. Надходження до місцевих бюджетів у 2022 р. від плати за землю, ренти за землю та інших місцевих податків і зборів, за прогнозами аналітиків, впадуть більше як на 40%. Така ситуація свідчить про те, що трансфертна залежність від державного бюджету лише посилюватиметься, а дефіцит місцевих бюджетів – зростатиме. У цьому сенсі запит на підтримку та зміцнення фінансової стійкості місцевих бюджетів, а також раціонального фінансування видатків лежить у площині реалізації швидких, системних і нестандартних заходів бюджетної політики в нових умовах. Зазначене актуалізує проблему вироблення нових підходів до реалізації бюджетної політики на місцевому рівні.

Аналіз останніх досліджень. Проблемні аспекти ефективності та оптимізації бюджетних видатків забезпечення розвитку суспільства загалом та регіонів і громад зокрема є предметом наукових досліджень іноземних і вітчизняних учених: Дж. М. Кейнса, Дж. Б'юкенена, Дж. Стігліца, О. Кириленко, І. Чугунова, Л. Лисяк, І. Лук'яненко, К. Павлюк, В. Макогон та ін. Водночас сучасні проблеми наповнення місцевих бюджетів та ефективного використання видатків диктують необхідність подальших наукових розвідок у контексті аналізу та вироблення рішень проактивної бюджетної політики забезпечення життєдіяльності громад в умовах війни в Україні.

Метою статті є проблемно-орієнтований аналіз чинної практики виконання місцевих бюджетів і фінансування видатків в умовах збройної агресії росії в Україні.

Основні результати дослідження. Повномасштабне вторгнення росії в Україну спровокувало падіння обсягів податкових надходжень (через фізичне руйнування підприємств, падіння економічної активності, зменшення доходів домогосподарств та ін.), зростання оборонних і гуманітарних потреб, а відтак і збільшення дефіциту державного бюджету. За оцінками Міністерства фінансів України, втрати державного бюджету щодня становлять близько 2 млрд грн [1], за перші п'ять місяців 2022 р. державний бюджет виконано з дефіцитом у сумі 264,19 млрд грн, доходи становили 520,01 млрд грн, видатки – 784,21 млрд грн [2]. Окрім того, потрібно визнати, що і економіка загалом, і управління державними та місцевими фінансами були переведені з ринкових засад на «ручний» режим, що дозволило миттєво реагувати на все більші виклики, стримувати паніку і, що найважливіше, стабілізувати (у короткостроковому періоді) роботу бюджетної та економічної системи України. Історичні факти доводять, що в період криз, воєнних дій чи інших форс-мажорних обставин об'єктивно держави завжди посилювали фіскальні заходи, що неминуче призводило до зростання дефіциту бюджету. У воюючих країнах основним інструментом фінансування все більших видатків переважно слугують емісія, військовій облігації та боргове фінансування.

Україна не є винятком у цьому плані. Непрогнозовані надходження до бюджету та катастрофічне зростання видатків (особливо

оборонних) обумовили необхідність прийняття урядом швидких і непопулярних рішень, пов'язаних, зокрема, з максимальною економією бюджетних ресурсів. До слова, за березень-травень 2022 р. уряд декілька разів провів секвестр бюджету і скоротив видатки до 180 млрд грн; капітальні видатки було скорочено на 72 млрд грн, оплата праці працівників бюджетних установ – на 20 млрд грн, видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення – на 22 млрд грн, інші видатки – на 40 млрд грн [3].

Надалі спробуємо проаналізувати вплив війни на виконання місцевих бюджетів в Україні та фінансування видатків. З огляду на обмежений обсяг інформації (бо чинне законодавство в умовах воєнного стану дозволяє здійснювати управління коштами місцевих бюджетів без оприлюднення нормативно-правових актів щодо бюджетного процесу) скористаємось відкритими джерелами та даними Web-порталу «Openbudget».

Насамперед доречно звернути увагу на законодавчі ініціативи щодо бюджетного процесу, які торкнулися виконання місцевих бюджетів і фінансування видатків в умовах воєнного стану та зробили свій внесок у реалізацію бюджетної політики на місцевому рівні (табл. 1).

Проведений аналіз доходів і видатків зведених бюджетів регіонів України дозволяє стверджувати про абсолютну профіцитність усіх бюджетів у 2022 р., чого не можна сказати про державний бюджет (рис. 1, 2). Середній відсоток виконання дохідної частини місцевих бюджетів практично на рівні з аналогічним періодом минулого року – 38,46% у 2022 р. та 39,67% у 2021 р. [2].

Лідерами за виконанням місцевих бюджетів є тилові регіони (всі західні області), Полтавська та Дніпропетровська області. Логічно, що окуповані та прифронтові області мають значно нижчі відсотки виконання бюджетів. Якщо порівняти з аналогічним періодом 2021 р., то спостерігаємо в таких областях, як Львівська, Закарпатська, Хмельницька, незначне перевиконання планових індикаторів за доходами (рис. 1, 2). Івано-Франківська, Одеська, Вінницька та Кіровоградська області мають показники виконання на рівні минулорічних. Постає запитання: в чому «секрет успіху» профіцитності місцевих бюджетів в умовах війни? Важко стверджувати однозначно (оскільки ситуація змінна в часі), але, як нам видається, причин є декілька: а) основний «тягар» видатків (а найбільше оборонних і на соціальне забезпечення) взяв на себе державний бюджет; б) виконання (а подекуди і перевиконання) доходів місцевих бюджетів передусім пов'язано з пришвидшенням зростання споживчої інфляції (у травні становила 18% у річному вимірі [10]) та збільшенням надходжень від ПДФО, у тому числі через зростання виплат військовослужбовцям. Правда є ризик падіння таких надходжень у разі призупинення норми, що гарантувала працівнику, який несе службу в ЗСУ, середньомісячну заробітну платню (тоді залишиться лише грошове забезпечення військовослужбовця); в) додаткові надходження до місцевих бюджетів стали можливими завдяки податковим новаціям (розширення системи

Законодавчі зміни в частині фінансування видатків місцевих бюджетів в умовах воєнного стану в Україні

Характер змін	Нормативно-правовий акт
<p><i>На період дії воєнного стану спрощено бюджетні процедури на місцевому рівні задля забезпечення безперервної роботи та життєдіяльності територіальних громад. Цією постановою дозволено: вносити зміни до місцевого бюджету (МБ) виконкомам, ВЦА, ВА без рішень місцевих рад; перерозподіляти видатки бюджету, дотації, субвенції без погодження відповідних комісій місцевих рад; виконкомам приймати рішення про перерахування коштів з МБ до ДБ на потреби війни; передача коштів між місцевими бюджетами без укладання договору; виконкомам затверджувати проекти місцевих бюджетів; спрямовувати залишки коштів за освітньою субвенцією та субвенцією особам з особливими освітніми потребами з ДБ до МБ, збережених на рахунках МБ станом на 01.01.2022 р., на заходи територіально оборони, задоволення продовольчих потреб цивільного населення та евакуацію цивільного населення. Призупинено всі перевірки (і розпочаті теж) Державною аудиторською службою щодо виконання МБ</i></p>	<p>Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану: постанова КМУ від 11.03.2022 р. № 252</p>
<p><i>Запроваджено автоматичний розподіл частини акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального (13,44%) між місцевими бюджетами в першому півріччі 2022 р. за схемою надходжень по другому півріччю 2021 р.</i></p>	<p>Про внесення змін до Порядку зарахування частини акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до загального фонду відповідних бюджетів місцевого самоврядування: постанова КМУ від 09.03.2022 р. № 246</p>
<p><i>Призупинено перерахування казначейством реверсної дотації до державного бюджету з місцевих бюджетів, на територіях яких введено воєнний стан. З огляду на обмежені ресурси громад таке рішення позитивно відобразилося на діяльності ОМС</i></p>	<p>Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану: постанова КМУ від 09.06.2021 р. № 590</p>
<p><i>Розширено типову класифікацію видатків місцевих бюджетів такими позиціями: 3230 – видатки, пов'язані з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та / або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні; 8755 – допомога внутрішньо переміщеним та / або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні за рахунок коштів резервного фонду місцевого бюджету</i></p>	<p>Про внесення змін до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету: наказ Міністерства фінансів України від 10.03.2022 р. № 95</p>
<p><i>Уточнено порядок казначейського обслуговування, яким передбачено пріоритетність здійснення видатків казначейством (перша черга – видатки на національну безпеку та оборону та на здійснення заходів правового режиму воєнного стану, матеріально-технічне, транспортне, соціально-побутове та інше забезпечення діяльності Президента України, Ради національної безпеки і оборони України, Офісу Президента України та ін.; друга черга – видатки на соціальне забезпечення, виплату пенсій, заробітних плат працівникам бюджетних установ, комунальних послуг та енергоносіїв, трансферти місцевим бюджетам, погашення та обслуговування місцевого боргу, підтримка ВПО тощо, третя черга – інші видатки). Інші видатки, окрім передбачених, не проводяться. Також не перераховуються міжбюджетні трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам населених пунктів на тимчасово неkontrolьованій території</i></p>	<p>Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану: постанова КМУ від 09.06.2021 р. № 590</p>
<p><i>Затверджено порядок фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій, який визначає механізм фінансування оплати праці працівників та військовослужбовців, а саме: фінансування діяльності військових адміністрацій населених пунктів здійснюється коштом відповідного місцевого бюджету територіальної громади, де утворено військову адміністрацію; фінансування обласних і районних військових адміністрацій – коштом державного бюджету та відповідних обласних і районних бюджетів</i></p>	<p>Про затвердження Порядку фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій: постанова КМУ від 01.04.2022 р. № 397</p>
<p><i>Уточнено особливості виконання місцевих бюджетів в умовах воєнного стану на територіях, які є тимчасово неkontrolьованими українській владі, тимчасово окуповані або на яких ведуться бойові дії, а саме: дозволено керівнику фінансового управління затверджувати розпорядження про виділення коштів із загального фонду місцевого бюджету; сільський, селищний, міський голова може приймати рішення про передання коштів з місцевого бюджету на потреби ЗСУ, а також дозволено виконкомам і місцевим адміністраціям здійснювати управління коштами своїх бюджетів без оприлюднення відповідних нормативно-правових актів</i></p>	<p>Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252: постанова КМУ від 17.06.2022 р. № 693</p>

Джерело: складено за даними [4-9].

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

Рис. 1. Виконання бюджетів (зведених) областей України, січень-травень 2022 рр., % до річного
Джерело: складено за даними [2].

Рис. 2. Виконання бюджетів (зведених) областей України, січень-травень 2021 рр., % до річного

спрощеного оподаткування за ставкою 2% не лише для малих підприємств). Ідеться про сплату єдиного податку замість ПДВ та ПНП, надходження від якого за п'ять місяців 2022 р. становили 21 млрд грн проти 19 млрд грн порівняно з аналогічним періодом 2021 р. [2]; г) заборона фінансування видатків спеціальних фондів, інфраструктурних проєктів тощо, окрім «захищених» статей, і скасування реверсної дотації, що дозволило економити кошти. Крім того, забезпечувати виконання місцевих бюджетів стало можливим завдяки перенесенню залишків з минулого бюджетного року.

Ведучи мову про особливості виконання місцевих бюджетів в умовах війни в Україні, варто зазначити, що заходи бюджетно-податкової політики, запроваджені урядом у березні-квітні поточного року, мають ризиковий характер і можуть бути виправдані як тимчасова міра, адже через послаблення податкового навантаження на бізнес відбулося скорочення надходжень до державного бюджету, водночас зросли доходи місцевих бюджетів від єдиного податку.

Деталізація структури видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією (рис. 3) дає підстави стверджувати про помітне скорочення у 2022 р. фінансування усіх видатків (за винятком ви-

датків на громадський порядок та безпеку – зростання майже на 4 в. п.). Освіта, охорона здоров'я, соціальний захист та соціальне забезпечення, попри секвестр державного бюджету, практично були профінансовані згідно з прогнозами, що в абсолютному вимірі становило 89 918 682,73 тис. грн, 9 687 377,99 тис. грн, 9 456 995,02 тис. грн відповідно. Середні видатки на ці три статті за аналогічний період становили 67% видатків у 2022 р. та 65% у 2021 р. А от міжбюджетні трансферти скорочено більш як вдвічі, що пояснюється призупиненням фінансування всіх трансфертів, окрім базової та додаткової дотації, освітньої субвенції та трансфертів, що забезпечували функціонування соціальної інфраструктури. Помітно, що ОМС скорочують капітальні видатки, фінансуючи життєво необхідні потреби громад. У цьому контексті додамо, що попередні розвідки та експертні дослідження, проведені в Україні за час війни, доводять, що найбільш важливими питаннями функціонування місцевого самоврядування сьогодні є наповнення місцевих бюджетів, здійснення видатків і соціальне забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб та інтеграція їх у нові громади.

Рис. 3. Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень-травень 2021-2022 рр., %

Джерело: складено за даними [2].

Висновки. Проведене дослідження дає змогу зробити певні висновки та узагальнення. Наприклад, за перші п'ять місяців 2022 р. фіксуємо профіцитність місцевих бюджетів (на відміну від державного бюджету), середній відсоток виконання місцевих бюджетів України на рівні аналогічного періоду 2021 р. Серед чинників, які дозволили забезпечити виконання місцевих бюджетів: галопуюча споживча інфляція, зростання надходжень від ПДФО (через збільшення виплат військовослужбовцям), податково-митні новації уряду та режим «жорсткої економії».

Що стосується видатків місцевих бюджетів, то за аналізований період чітко прослідковується скорочення видатків розвитку. Традиційно вагому частку в структурі видатків займають освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення. Переконані, що в умовах війни в Україні збільшення бюджетних видатків має відбуватися передусім на пріоритетні напрями та забезпечення життєдіяльності громад, водночас надання податкових пільг має носити виключний характер і бути прив'язаним до територій.

Окремо слід наголосити, що ситуація, яка склалася із виконанням доходів місцевих бюджетів за п'ять місяців 2022 р., щодень змінюватиметься та залежатиме від інтенсивності бойових дій. Окрім того, уже зараз можна однозначно стверджувати, що через військову агресію російської федерації місцеві бюджети багатьох громад (особливо на сході України) недоотримують планові надходження, доходи не покривають навіть мінімальні видатки, а отже, в ОМС немає змоги виконувати визначені законодавством повноваження. Можна очікувати, що виконання бюджетів у регіонах, де ведуться бойові дії, на прифронтових і тилкових територіях суттєво

різнитимуться, а це означає, що на часі питання вдосконалення механізмів бюджетного вирівнювання.

Список використаних джерел

1. *Міністерство фінансів України*: сайт. 2022. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
2. *Open budget*: сайт. 2022. URL: <https://openbudget.gov.ua>
3. Сергій Марченко: «Військовий бюджет складає три чверті всього бюджету». *Mind*: сайт. 01.06.2022. URL: https://mind.ua/publications/20242344-sergij-marchenko-vijskovij-byudzheta-skladae-tri-chverti-vsogo-byudzhetu-ukrayini?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter_11/06&utm_content=1525237468
4. Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 р. № 252. *Урядовий портал*: сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-formuvannya-ta-vikonannya-miscevih-byudzhativ-u-period-voyennogo-stanu-252>
5. Про внесення змін до Порядку зарахування частини акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до загального фонду відповідних бюджетів місцевого самоврядування: постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.2022 р. № 246. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2022-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. № 590. *Законодавство України*: сайт.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2021-%D0%BF#Text>

7. Про внесення змін до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету: наказ Міністерства фінансів України від 10.03.2022 р. № 95. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0095201-22#Text>

8. Про затвердження Порядку фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій: постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 р. № 397. *Урядовий портал*: сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-finansovogo-zabezpechennya-diyalnosti-vijskovih-administracij-397>

9. Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 252: постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2022 р. № 693. *Урядовий портал*: сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-punktu-1-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-11-bereznya-2022-r-252-693-170622>

10. Звіт про фінансову стабільність. Червень 2022 року. 54 с. *НБУ*: сайт. 2022. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2022-H1.pdf?v=4

References

1. *Ministry of Finance of Ukraine*: Website (2022). Retrieved from <https://www.mof.gov.ua/uk> [in Ukrainian].

2. *Open budget*: Website (2022). Retrieved from <https://openbudget.gov.ua> [in Ukrainian].

3. Serhiy Marchenko: «Viys'kovyy byudzhety skladye try chetverti vs'oho byudzhetu» [Serhii Marchenko: «The military budget makes up three quarters of the entire budget»] (2022, Jun 01). *Mind*: Website. Retrieved from https://mind.ua/publications/20242344-sergij-marchenko-vijskovij-byudzhety-skladae-tri-chverti-vsogo-byudzhetu-ukrayini?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter_11/06&utm_content=1525237468 [in Ukrainian].

4. Deyaki pytannya formuvannya ta vykonannya mistsevykh byudzhety u period voyennoho stanu [Some issues of formation and execution of local budgets during martial law] (2022). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2022, Mar 11, 252. *Government portal*: Website. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-formuvannya-ta-vikonannya-miscevih-byudzhety-u-period-voyennogo-stanu-252> [in Ukrainian].

5. Pro vnesennya zmin do Poryadku zarakhuvannya chastyny aktyznoho podatku z vyroblenoho v Ukrayini ta vvezeno na mytnu terytoriyu Ukrayiny pal'noho do zahal'noho fondu vidpovidnykh

byudzhetyv mistsevoho samovryaduvannya [On making changes to the Procedure for crediting part of the excise tax on fuel produced in Ukraine and imported into the customs territory of Ukraine to the general fund of the relevant local self-government budgets] (2022). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2022, Mar 09, 246. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

6. Pro zatverdzhennya Poryadku vykonannya povnovazhen' Derzhavnoy kaznacheys'koyu sluzhboyu v osoblyvomu rezhymi v umovakh voyennoho stanu [On the approval of the Procedure for the exercise of powers by the State Treasury Service in a special regime under martial law] (2021). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2021, Jun 09, 590. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-2021-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

7. Pro vnesennya zmin do Typovoyi prohramnoyi klasyfikatsiyi vydatkiv ta kredytuvannya mistsevoho byudzhety [On making changes to the Standard program classification of expenditures and crediting of the local budget] (2022). Order of the Ministry of Finance of Ukraine, adopted on 2022, Mar 10, 95. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0095201-22#Text> [in Ukrainian].

8. Pro zatverdzhennya Poryadku finansovoho zabezpechennya diyal'nosti viys'kovykh administratsiy [On the approval of the Procedure for financial support of the activities of military administrations] (2022). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2022, Apr 04, 397. *Government portal*: Website. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-finansovogo-zabezpechennya-diyalnosti-vijskovih-administracij-397> [in Ukrainian].

9. Pro vnesennya zmin do punktu 1 postanovy Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 11 bereznya 2022 r. № 252 [On Amendments to Clause 1 of Resolution No. 252 of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 11, 2022] (2022). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2022, Jun 17, 693. *Government portal*: Website. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-punktu-1-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-11-bereznya-2022-r-252-693-170622> [in Ukrainian].

10. Zvit pro finansovu stabil'nist'. Cherven' 2022 roku [Report on financial stability. June 2022] (2022). *National Bank of Ukraine*: Website. Retrieved from https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2022-H1.pdf?v=4 [in Ukrainian].

Надійшло 04.05.2022 р.